

[Stensballe.]

i folketinget angående postvæsenet følgende, som jeg med den højtærede formands tilladelse gerne vil citere:

„Da det ud fra den forudsætning, der blev knæsat i 20erne, at post- og telegrafvæsenet til en vis grad skal drives forretningsmæssigt, må anses for rimeligt, at der ikke alene skabes balance på regnskabet og en margin til imødegåelse af en eventuel nedgang i trafikken, men at der også indtjenes et passende overskud, foreslås de i lovforslaget nævnte takster forhøjet som anført.“

Disse ord kan jeg fuldtud tilslutte mig. Desværre bliver resultatet jo knap så tilfredsstillende, som ministeren dengang forudsatte, idet lønningsforhøjelserne nu er kommet til, men derved er der imidlertid intet at gøre. Det private erhvervslivs folk har fået lønforhøjelser, og følgelig må stats-tjenestemændene også have det.

Jeg kan således ikke blot tiltræde forslaget om ændringerne i postloven, men også den begrundelse for dem, som ministeren har givet. Men det forekommer mig desværre, at ministeren ikke har givet udtryk for de samme synspunkter med hensyn til statsbanerne. Det kan måske ligge deri, at ministeren ikke af rigsdagen ved overenskomsten angående skattelovene er forpligtet til at fremskaffe balance på statsbanernes regnskab. Forholdet er jo det, at ministerens forslag næppe nok giver dækning for halvdelen af statsbanernes driftsunderskud og efter lønningsforhøjelserne ikke dækning for stort mere end en trediedel. Det vil sige, at et beløb på ca. 50 mill. kr. af statsbanernes driftsunderskud vil forblive udækket tilbage selv med denne forhøjelse af statsbanetaksterne.

Nu vil man vel næppe kunne forsvare at forhøje persontaksterne yderligere. Ministeren har jo lige gjort rede for, hvori de foreslåede forhøjelser består, de rammer navnlig returbilletterne, de almindelige enkeltbilletter har man ikke turdet forhøje, og det tror jeg er rigtigt.

Hvorvidt godstaksterne kan forhøjes yderligere — en snes procent eller mere — med det formål at skaffe fuld dækning, kan jeg ikke bedømme med det materiale, jeg har til rådighed; men selvom en sådan forhøjelse fandt sted, ville den næppe kunne give mere end ca. 20 mill. kr., så der er jo en stor margin for dækning af de resterende 30 mill. kr. Det kan vel tænkes, at statsbanerne med de rationaliseringsplaner, som de arbejder så ihærdigt og så godt på, kan indvinde besparelser på nogle millioner

kroner, men mere kan der vel næppe nås derigennem.

Jeg tror imidlertid, der kunne opnås adskilligt større besparelser ved en revision af tjenestetidsreglerne. Det var jo ikke så underligt, om der under de abnorme forhold under krigen skulle være slået uheldige ting igennem, som kunne bortelimineres igen, og det kunne også tænkes, at der i det hele kunne ændres i disse regler på forsvarelig vis, så at der derigennem kunne indvindes betydelige besparelser. Det viste sig i hvert fald at være tilfældet efter den forrige krig. I alt fald er der en betydelig forskel på privatbanernes og statsbanernes tjenestetidsregler, og jeg kan ikke tænke mig, at personalet ved statsbanerne ville være syndeligt imod at få rettet eventuelle overdrivelser. Jeg er indforstået med, at statsbanernes personale lønningsmæssigt ikke bør deklasseres, men jeg mener samtidig, at personalet i en økonomisk trængselstid for banerne bør tage fat så godt de kan, således som det nu er ved at ske i de private erhverv. Det er jo aldrig godt at arbejde i en underskudsvirksomhed, og navnlig er det ikke behageligt for statsbanefolkene at gå jævnsides med postpersonalet, som arbejder i en virksomhed, der virkelig kan svare sig. Jeg vil derfor opfordre til, at man ser på, om der ikke er noget i tjenestetidsreglerne, som kan ændres. Ved overtagelsen af Slangerupbanen og de sydfynske baner måtte statsbanerne sætte adskilligt nyt personale ind, og jeg mener ikke, at befolkningen var dårligere betjent under den private drift. Der kunne jo også være tale om, at den nu nedsatte sparekommission, der har departementschef Dige som formand, indlod sig på en grundig undersøgelse af statsbanernes tjenestetidsregler gennem et særligt udvalg med tilkaldte sagkyndige. Jeg tror, det ville kunne give bonus.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslagene til hurtig gennemførelse i landstinget uden udvalgsbehandling.

Foss: Om lovforslaget om tillæg til postloven skal jeg ikke gøre bemærkninger, men kun anbefale det til hurtig vedtagelse.

Derimod vil jeg gerne gøre nogle almindelige bemærkninger vedrørende lovforslaget om ændringer i statsbaneloven. Meningen med de foreslåede takstforhøjelser er jo at formindske statsbanernes store underskud. Jeg håber, at den højtærede trafikminister ikke slår sig til ro med, at dermed er spørgsmålet om statsbanerne i orden — det er der jo også givet udtryk for fra anden side —,